

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 1S/55/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1020200314
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1020200314.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci žalobcu: STAR CENTRUM a.s., so sídlom Miletičova 7b, 821 05 Bratislava, IČO: 35 855 410, zastúpený: JUDr. Tomáš Balážik, advokát so sídlom Miletičova 7b, 821 05 Bratislava, proti žalovanému: Daňový úrad Bratislava, so sídlom Ševčenkova 32, 850 00 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 646220/2019 zo dňa 27.11.2019 a o sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/55/2020-362 zo dňa 07.08.2020, takto

rozhodol:

Súd sťažnosť z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „tunajší súd“ alebo „správny súd“) dňa 16.02.2020 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 646220/2019 zo dňa 27.11.2019, v ktorom žalovaný nevyhovel námietke žalobcu o zaujatosti a vylúčení príslušníka finančnej správy, ktorým je G.. U. M.. Žalobca žiada napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

2. Nakoľko si žalobca nesplnil poplatkovú povinnosť, ktorá mu vznikla podaním žaloby, a teda nezaplatil súdny poplatok za správnu žalobu spolu s jej podaním, správny súd ho pod následkom zastavenia konania, výzvou č. k. 1S/55/2020-316 zo dňa 26.05.2020 vyzval, aby v lehote 10 dní od doručenia predmetnej výzvy zaplatil súdny poplatok za správnu žalobu vo výške 35,-eur. Súdny poplatok bol žalobcovi vyrubený podľa Položky číslo 10 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“) v spojení s § 6 ods. 3 veta prvá zákona č. 71/1992 Zb. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku bola žalobcovi doručená do vlastných rúk fikciou doručenia dňa 28.06.2020 (doručenka na č. l. 347 súdneho spisu). Posledným dňom lehoty na zaplatenie súdneho poplatku bol deň 08.07.2020. Žalobca v uvedenej lehote na výzvu tunajšieho súdu zo dňa 26.05.2020 nereagoval a súdny poplatok nezaplatil, hoci bol poučený o následku nespĺnenia poplatkovej povinnosti. V tejto súvislosti bol správny súdom tiež upozornený, že zákon č. 71/1992 Zb. pri márnom uplynutí lehoty na zaplatenie súdneho poplatku určenej vo výzve podľa ust. § 10 ods. 1 neumožňuje opakované (ďalšie) poskytnutie lehoty na zaplatenie súdneho poplatku, ale s touto skutočnosťou spája zastavenie konania.

3. Žalobca napriek výzve správneho súdu súdny poplatok v súdom určenej lehote, t. j. do 08.07.2020 nezaplatil. Správny súd preto postupoval v súlade s ust. § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. a predmetné konanie uznesením č. k. 1S/55/2020-362 zo dňa 07.08.2020 zastavil. Súd zároveň rozhodol o tom, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Predmetné uznesenie bolo odôvodnené tým, že žalobca napriek výzve a poučeniu o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku riadne a včas, v lehote určenej správnym súdom súdny poplatok za správnu žalobu nezaplatil.

4. Proti uvedenému uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote sťažnosť v zmysle ust. § 152 a nasl. zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“). Sťažnosť dôvodil tým, že mu výzva

na zaplataenie súdneho poplatku bola doručená do vlastných rúk fikciou doručenia dňa 28.06.2020, pričom z jeho strany nedošlo k úmyselnému neuhradeniu súdneho poplatku v určenej lehote, ale v danom čase bolo podaných viacero žalôb proti žalovanému na správny súd, z viacerých rozhodnutí žalovaného a bolo taktiež uhrádzaných s jednotlivými konaniami na súde viacero súdnych poplatkov (napr. vedené súdne konania pod sp. zn. 6S/277/2019, 6S/32/2020, 6S/276/2019) a v danom prípade si žalobca nevšimol, že nedošlo k úhrade súdneho poplatku v konaní 1S/55/2020, ale sám žalobca tento nedostatok odstránil po zistení tejto skutočnosti, čo je podľa žalobcu dôvodom na odpustenie zmeškanej lehoty úhrady súdneho poplatku v omeškani, avšak nie v takom omeškani, čo by málo mať za následok ohrozenia práva na súdnu ochranu žalobcu proti žalovanému. Žalobca taktiež namietal, že súd už začal vo veci samej konať, pričom poukázal na jednotlivé úkony vykonané súdom - prijatie žaloby žalobcu na súde 16.02.2020, výzva pre žalovaného na vyjadrenie sa k správnej žalobe a predloženia spisov, výzva súdu na zaplataenie súdneho poplatku, doručenie výzvy žalobcovi zo dňa 16.07.2020, úhrada súdneho poplatku žalobcom 05.08.2020, vyjadrenie žalobcu zo dňa 14.08.2020 na výzvu súdu, uznesenie súdu 1S/55/2020-362 zo dňa 07.08.2020. Žiadal, aby súd zrušil uznesenie o zastavení konania zo dňa 07.08.2020 pre nezaplatenie súdneho poplatku v stanovenej lehote.

5. Žalobca súdny poplatok vo výške 35,- eur zaplatil na účet Slovenskej pošty až dňa 06.08.2020.
6. Podľa § 152 ods. 1 SSP, proti uzneseniu správneho súdu vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť, ak ju tento zákon nevylučuje.
7. Podľa § 152 ods. 2 SSP, sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.
8. Podľa § 153 SSP, sťažnosť môže podať účastník konania a osoba zúčastnená na konaní podľa § 41 ods. 2, ak bolo uznesenie vydané v ich neprospech.
9. Podľa § 154 SSP, sťažnosť musí byť podaná v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na správnom súde, ktorý napadnuté uznesenie vydal.
10. Podľa § 159 ods. 1 SSP, o sťažnosti rozhodne správny súd, ktorý napadnuté uznesenie vydal.
11. Podľa § 159 ods. 2 SSP, ak bolo napadnuté uznesenie vydané vo veci, v ktorej koná a rozhoduje senát správneho súdu, rozhodne o sťažnosti predseda senátu. Ak bolo napadnuté uznesenie vydané vo veci, v ktorej koná a rozhoduje sudca, rozhodne o sťažnosti sudca.
12. Podľa § 160 ods. 1 SSP, správny súd rozhodne o sťažnosti uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania.
13. Podľa § 161 ods. 1 SSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, správny súd sťažnosť zamietne.
14. Podľa ust. § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb., poplatková povinnosť vzniká podaním žaloby, návrhu, odvolania, žaloby na obnovu konania, dovolania, kasačnej sťažnosti alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom žalobca alebo navrhovateľ, odvolateľ, ten, kto podal žalobu na obnovu konania, dovolateľ a ten, kto podal kasačnú sťažnosť.
15. Podľa ust. § 8 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb., poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti
16. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb., a, ak nebol zaplataený poplatok splatný podaním žaloby, návrhu na začatie konania, dovolania alebo kasačnej sťažnosti, súd podľa § 9 vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí, spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplataený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.
17. Podľa § 10 ods. 2 zákon č. 71/1992 Zb., pre nezaplatenie poplatku súd podľa § 9 konanie nezastaví, ak
 - a) už začal konať vo veci samej,

- b) došlo k rozšíreniu žaloby, rozšíreniu návrhu, k podaniu vzájomnej žaloby alebo vzájomného návrhu v tej istej veci po tom, ako začal konať vo veci samej,
- c) žiada zaplatenie poplatku vo výške odporujúcej úprave podľa tohto zákona,
- d) vznikla poplatková povinnosť poplatníkovi podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia,
- e) do uplynutia lehoty na zaplatenie súdneho poplatku bol podaný návrh na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, ktorému súd vyhovel; ak súd návrhu vyhovie len sčasti, vyzve poplatníka na zaplatenie súdneho poplatku v takom rozsahu, ktorého sa oslobodenie netýka.

18.. Podľa § 10 ods. 3 zákon č. 71/1992 Zb., prvoinštančný súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak bol súdny poplatok zaplatený v lehote určenej súdom podľa odseku 1 alebo ak sú na to dôvody podľa odseku 2. Prvoinštančný súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku aj vtedy, ak bolo konanie prerušené podľa osobitného predpisu a správca v ňom pokračuje namiesto poplatníka.

19. Podľa ust. § 14 ods. 3 zákon č. 71/1992 Zb., v sťažnosti proti rozhodnutiu o zastavení súdneho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku nemožno namietať skutočnosti, ktoré nastali po uplynutí lehoty na zaplatenie súdneho poplatku.

20. Správny súd preskúmal včas podanú sťažnosť žalobcu bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že nie je dôvodná.

21. Napadnutým uznesením správny súd, konajúci prostredníctvom vyššieho súdneho úradníka, rozhodol o zastavení konania z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku za podanie žaloby. Správny súd konštatuje, že žalobca neuhradil súdny poplatok za žalobu pri jej podaní. Z toho dôvodu súd výzvou č. k. 1S/55/2020-316 zo dňa 26.05.2020, doručenou žalobcovi do vlastných rúk fikciou doručenia dňa 28.06.2020, vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku v lehote 10 dní od doručenia výzvy. Súdny poplatok bol žalobcovi vyrubený podľa položky 10 písm. a) sadzovníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. zákona č. 71/1992 Zb. vo výške 70,- eur. Súd po preskúmaní zistil, že súdny poplatok bol vyrubený v správnej výške. Súd vo výzve zároveň poučil žalobcu o následku nezaplatenia súdneho poplatku v uvedenej lehote. Žalobca súdny poplatok nezaplatil v súdom stanovenej lehote 10 dní. Lehota na zaplatenie súdneho poplatku v spojení s ust. § 2 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony žalobcovi uplynula dňom 08.07.2020. Z obsahu spisu a zo sťažnosti žalobcu proti uzneseniu o zastavení konania vyplýva, že žalobca súdny poplatok za žalobu vo výške 35,- eur zaplatil až dňa 06.08.2020, kedy zložil platbu na účet Slovenskej pošty a.s. v sume 35,- eur adresovanú správne súdu k sp. zn. 1S/55/2020. Žalobca žiada sťažnosťou napadnuté uznesenie o zastavení konania zrušiť.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené je zřejmé, že súdny poplatok za žalobu zo dňa 16.02.2020 žalobca nezaplatil v lehote stanovenej súdom, ale až po jej uplynutí. Zaplatenie súdneho poplatku po uplynutí súdom stanovenej lehoty už v súčasnosti nie je v zmysle platného a účinného ust. § 10 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. dôvodom na zrušenie uznesenia o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku. Zrušiť uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku bolo možné do 30.06.2017 na základe toho, že poplatník zaplatil súdny poplatok do uplynutia lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku. Táto možnosť však bola zákonom č. 152/2017 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktorým bolo novelizované ust. § 10 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb., vypustená. V súčasnosti platná a účinná právna úprava je rigidná a neumožňuje súdu zrušiť uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak bol súdny poplatok zaplatený po uplynutí súdom stanovenej lehoty.

23. K sťažnostnej argumentácii žalobcu, podľa ktorej správny súd nebol oprávnený zastaviť konanie, keďže už začal konať vo veci samej, správny súd uvádza, že v konaní je potrebné dôkladne rozlišovať úkony vykonané súdom, keďže nie každý úkon súdu vykonaný vo vzťahu k účastníkom konania, v rámci skúmania procesných podmienok konania, počas prípravy pojednávania alebo v inej fáze konania má automaticky účinky začatia konania vo veci samej. Žalobca vo svojej sťažnosti uviedol, že úkony súdu ako prijatie žaloby žalobcu na súde 16.02.2020, výzva pre žalovaného na vyjadrenie sa k správnej žalobe a predloženia spisov, výzva súdu na zaplatenie súdneho poplatku, doručenie výzvy žalobcovi zo dňa

16.07.2020, úhrada súdneho poplatku žalobcom 05.08.2020, vyjadrenie žalobcu zo dňa 14.08.2020 na výzvu súdu, uznesenie súdu 1S/55/2020-362 zo dňa 07.08.2020, podľa žalobcu iniciovali zo strany súdu konanie vo veci samej. Pred správnym súdom však táto argumentácia žalobcu ako dôvod pre zrušenie napadnutého uznesenia nemôže obstať.

24. V zmysle konštantnej rozhodovacej praxe a právneho názoru všeobecných súdov Slovenskej republiky možno spravidla za okamih začatia konania vo veci samej považovať úkon súdu, resp. predsedu senátu (samosudcu), ktorým otvára pojednávanie a vyzve žalobcu na prednes žaloby. Až v tejto fáze konania (po ukončení prípravy pojednávania a zistení predpokladov pre rozhodovanie o merite veci) možno hovoriť o konaní vo veci samej. Doručovanie vyjadrení účastníkov konania predstavuje úkony vykonávané v súvislosti a za účelom prípravy pojednávania, resp. rozhodnutia bez pojednávania tam, kde to príslušné ustanovenia SSP pripúšťajú. V žiadnom prípade však nemožno tvrdiť, že doručovaním podaní účastníkov (hoci aj podaní vo veci samej) sa správne súdne konanie dostáva do fázy konania vo veci samej. Podobne ani pri rozhodovaní o návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe súd meritórne nepreskúmava žalobu ani iné vyjadrenia účastníkov konania. Všetky žalobcom označené úkony správneho súdu smerovali „len“ ku príprave pojednávania a k dočasnej úprave pomerov strán. Ku konaniu vo veci samej v konaní vedenom pod sp. zn. 1S/55/2020 však dosiaľ nedošlo.

25. Na základe uvedeného posudzoval súd námietku žalobcu ohľadom rozporu napadnutého uznesenia o zastavení konania s ust. § 10 ods. 2 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch za nedôvodnú.

26. Účelom vyberania súdnych poplatkov je poskytnutie určitej náhrady za vykonanie úkonov súdu v súdnom konaní, príp. úkonov prokuratúry. Samotný Ústavný súd SR napr. v uznesení sp. zn. IV. ÚS 144/2004 z 05.05.2004 uvádza, že: „Ústava vo svojom čl. 46 ods. 1 negarantuje právo na bezplatné súdne konanie. Právo na prístup k súdu môže byť obmedzené alebo podmienené splnením rôznych formalít alebo iných podmienok, ku ktorým patrí aj zaplatenie súdneho poplatku podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. ...“. Správny súd v súvislosti so vznikom poplatkovej povinnosti taktiež poukazuje aj na stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý nikdy nevylučoval možnosť, že záujmy riadneho výkonu justície môžu odôvodňovať zavedenie finančného obmedzenia na prístup jednotlivca k súdu spočívajúceho v súdnom poplatku. Požiadavku zaplatiť súdne poplatky v súdnom konaní nemožno považovať za obmedzenie práva na prístup k súdu, ktoré je nezlučiteľné per se s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (napríklad rozsudok vo veci Kreuz v. Poľsko zo dňa 19.6.2011, č. sťažnosti 28249/95, § 54, 60; Brualla Gómez de la Torre v. Španielsko zo dňa 19.12.1997, Reports of Judgments and Decisions 1997-VIII, str. 2955, § 33; rozsudok vo veci Tolstoy - Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo zo dňa 13.7.1995, Séria A, č. 316-B, str. 80-81, §§ 61 a nasl.).

27. Zaplatenie súdneho poplatku patrí k vecným podmienkam konania, a preto nesplnenie tejto podmienky bráni súdu konať vo veci samej, pričom zákon ustanovuje za nesplnenie poplatkovej povinnosti ako sankciu zastavenie súdneho konania. Právna úprava zákona o súdnych poplatkoch účinná do 30.06.2017 umožňovala zrušiť uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku na základe toho, že poplatník zaplatil súdny poplatok do uplynutia lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku. Zákomom č. 152/2017 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, sa zákonodarca rozhodol právnu úpravu zmeniť tým spôsobom, že vypustil dôvod zrušenia uznesenia o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku na základe toho, že poplatník zaplatil súdny poplatok do uplynutia lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku. Dôvodom tejto zmeny bolo predovšetkým to, že niektorí žalobcovia nedodržiavali ani dodatočnú lehotu určenú súdom na zaplatenie súdneho poplatku a súdne poplatky platili až po zastavení konania súdom. Takýmto konaním žalobcov dochádzalo k zaťažovaniu administratívneho aparátu súdu, predlžovaniu súdneho konania a zvyšovaniu nákladov spojených so súdnym konaním. Zákonodarca dospel k názoru, že ust. § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb., účinného do 30.06.2018, neplní svoj účel, keďže poplatník má k dispozícii ešte ďalšiu lehotu, ktorou je okrem súdom určenej lehoty na zaplatenie súdneho poplatku aj lehotu na odvolanie proti uzneseniu o zaplatení súdneho poplatku. Účelom zmeny, zavedenej zákonom č. 152/2017 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa

menia a dopĺňajú niektoré zákony, je zabezpečenie disciplíny žalobcov pri platení súdnych poplatkov, hospodárnosť konania a skrátenie súdneho konania.

28. Keďže žalobca nepreukázal splnenie ani jednej podmienky v zmysle ust. § 10 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch, súd nemohol pristúpiť k zrušeniu uznesenia o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku č. k. 1S/55/2020-362 zo dňa 07.08.2020.

29. Pre celkové posúdenie dôvodnosti sťažnosti žalobcu je dôležité to, že žalobca bol riadne vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podanú správnu žalobu v lehote 10 dní od doručenia výzvy, pričom výzva bola doručená žalobcovi do vlastných rúk fikciou doručenia dňa 28.06.2020. Napriek poučeniu o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku podľa ust. § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, žalobca súdny poplatok riadne a včas nezaplatil. Žalobca, zastúpený advokátom, si musel byť vedomý následkov súvisiacich s nezaplatením súdneho poplatku za žalobu. Žalobca mal dostatok času na to, aby súdny poplatok zaplatil pred tým, ako správny súd konanie zastavil, aby tým odvrátil následky spojené s týmto úkonom súdu.

30. Na základe vyššie uvedených skutočností dospel súd k záveru, že vydané rozhodnutie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za podanú správnu žalobu bolo vecne správne. Vzhľadom na to, že ani po vydaní predmetného uznesenia nebola preukázaná žiadna skutočnosť, s ktorou by platný právny poriadok Slovenskej republiky spájal dôvod pre zrušenie predmetného rozhodnutia, rozhodol správny súd tak, že podanú sťažnosť v zmysle ust. § 161 ods. 1 SSP ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu o sťažnosti nie je prípustný opravný prostriedok (§ 162 SSP).